

Info

KWS OSIVA s.r.o.

Pod Hradbami 2004/5
594 01 Velké Meziříčí
Telefon +420 566 520 143
info@kws.cz
www.kws.cz

SEJEME
BUDOUCNOST
OD ROKU 1856

KWS



Meziplodiny v době klimatických a legislativních změn

Opět nastává období plánování osevních postupů na další hospodářský rok a mnoho z vás zvažuje, jaké plodiny do nich zařadí. V jakém stavu je orná půda v ČR, o tom jsme se nejlépe přesvědčili v loňském roce, kdy v září na některých místech spadlo až neuvěřitelných 300 mm vody/m². Po zbytek podzimu přes celou zimu až do poloviny května převládá na většině republiky období s nízkým úhrnem srážek, které mají negativní dopad na vegetaci, především na porosty řepky. Dalším negativem jsou větrné dny, při kterých dochází k větrné erozi. Všechna tato negativa lze eliminovat, ale nic není zadarmo, a je na každém z nás, čemu dá přednost z pohledu ekonomiky, jestli si nechá odnést z pozemku výrobní prostředek anebo zainvestuje do meziplodiny, aby půda i nadále rodila...

V meziorostním období hrají meziplodiny nezastupitelnou roli. Slouží jako přerušovač v osevním postupu, fixují živiny z půdy do podzemní a nadzemní hmoty, přeměňují pro některé plodiny nepřijatelné formy živin na přijatelné. Ke svému růstu potřebují nejen vodu a živiny, ale i energii ze slunce a vzduch z okolního prostředí. Při tomto procesu nazývaném fotosyntéza dochází k výměně plynů mezi rostlinou a prostředím. Rostliny dokážou do půdy nafixovat velké množství uhlíku a dusíku. Meziplodiny jsou zdrojem organické hmoty pro půdu, kdy při správném pěstování jsme schopni vypěstovat na jednom hektaru



Zakládání kukuřice po senážním žitu ve strip-tillu, ZAS Bečváry a. s.
Foto Pavel Němec

10 až 20 t čerstvé hmoty. Za posledních 60 let se zvýšila průměrná roční teplota o 2,2 °C, průměrný úhrn ročních srážek se za poslední desetiletí dramaticky nemění, ale je nepravidelný, proto je vhodné na pozemcích dělat takové agrotechnické zásahy, při kterých se co nejvíce srážek na pozemku zachytí.

Pokud má meziplodina plnit svůj účel, je potřeba ji pevně ukotvit do osevního postupu. Meziplodinu je nutné vysévat s jasnou představou, pro jakou následnou plodinu má posloužit a co od ní očekáváme. Většina meziplodin vyžaduje nějakou formu výživy, především hnojiva obsahující alespoň základní prvky NPK v podobě organických nebo minerálních hnojiv. Hnojení dusíkem oddálí pře-

chod do generativní fáze, čímž se zajistí dlouhá vegetační doba porostů a dostatečný nárůst organické hmoty. S konkrétními meziplodinami je dobré se naučit pracovat ve vlastních podmínkách, protože se chová odlišně než v obvyklém termínu setí, kdy je především pěstujeme za účelem vysokého výnosu semen. Od meziplodin očekáváme velký nárůst snadno zpracovatelné biomasy bez tvorby semen, tato biomasa by za ideálních podmínek neměla spotřebovávat živiny hlavní plodině, ale při svém rozkladu je uvolňovat do půdy a poskytnout výživu následné plodině. Vhodně zvolené a založené jarní plodiny v letním období nestihnou vytvořit semena, a i při menších mrazích ukončují vegetaci a jsou schopné vymrznout. U nevymrzajících porostů meziplodin je potřeba správně načasovat herbicidní ukončení, protože v době intenzivního nárůstu biomasy se účinné látky z herbicidů v těchto rostlinách rychle ředí a silné rostliny jsou schopny přežít a konkurovat hlavní plodině. Termín setí rozhoduje o délce vegetace i objemu narostlé biomasy. Pokud pěstujeme meziplodinu ve směsi, pak z pohledu vynaložených nákladů na osivo a potřeby tvorby co největšího množství organické hmoty je dobré volit plodiny s obdobnou dynamikou růstu, především v období počátečního vývoje, aby si na pozemku nekonkurovaly. Aby plnily svůj účel, je nutné k nim přistupovat jako k hlavní plodině, a to především z pohledu eli-

minace konkurenčních druhů plodin, které dokážou významně ovlivnit jejich růst. Při pěstování krmných meziplodin, především senážního žita, je potřeba včas a kvalitně založit porost, aby poskytl adekvátní výnos. Po sklizni jsou pozemky ideálně připravené na zakládání porostů kukuřice metodou strip-till. Zpracování půdy je zde pouze částečné, tím se významně omezuje odpar vody z půdy a vznik eroze při intenzivních srážkách. Do pomyslné druhé kategorie meziplodin se dají zařadit všechny druhy, které nesklízíme, ponecháme je na pozemku z důvodu návratu organické hmoty do půdy.

Co z toho plyne závěrem? Univerzální rada neexistuje, každý, kdo s půdou pracuje a vnímá zemědělskou krajinu okolo sebe, ví, že je potřeba něco změnit, ale málokdo se rozhodl ke změně. Důležité je hledat informace, které si každý musí uzpůsobit ke svým vlastním podmínkám, aby mu vyhovovaly a co nejméně zatěžovaly. Efektivní a ekonomické pěstování meziplodin není jen o volbě meziplodiny, ale o celém nastavení managementu pěstování všech plodin v osevním postupu, včetně zpracování půdy, s tím spojenou změnou některých agrotechnických zásahů a obměnou strojového parku. Důležité je nebát se učit novým věcem a výsledek se dostaví. *

Pavel Němec,
regionální obchodní zástupce,
KWS Osiva s. r. o.



Regionální zástupci KWS pro kukuřici, řepku a žito:

Ing. Jan Bogaň – 725 150 619
Ing. Pavla Dostálová – 702 232 617
Ing. Jan Pazdera, Ph.D. – 702 237 952
Ing. Miroslav Stropnický, MBA – 602 457 910
Ing. Stanislav Zelený – 775 282 390

Ing. Jiří Šimka – 724 870 801
Ing. Anna Duffková – 776 192 500
Ing. Renata Šmídová – 777 496 960
Ing. Alena Tomanová – 737 267 295
Pavel Němec – 606 743 181

Odborní poradci pro výživu a krmení hospodářských zvířat:

Bc. Marek Šulc – 722 170 456
Ing. Vladislava Jáchimová – 602 750 921